

TÜSİAD SİÇRAMA YAPAN ŞİRKETLER RAPORU TANITIM TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI - EROL BİLECİK, TÜSİAD BAŞKANI
İstanbul, 3 Nisan 2018

Sayın Bakanım, Kamu Kurumlarımızın Çok Değerli Yetkilileri, Kıymetli Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Sizi, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Öncelikle böylesine güzel bir Nisan sabahında, ülke ekonomimiz ve sanayimiz için politika üretme süreçlerine katkı sağlamasını hedeflediğimiz bir konuyu sizlerle birlikte ele almaktan büyük mutluluk duyduğumu belirtmek isterim.

Değerli Konuklar,

TÜSİAD olarak bugün, “Sıçrama Yapan Şirketler” rapor tanıtımımızı gerçekleştireceğiz. Ülkemizde futbol kadar popüler olan basketbol maçlarının en heyecanlı anlarını bilirsiniz. Basketbol oyuncularının neredeyse uçarak yaptığı smaçları izlerken hayranlık hissettiğinize eminim. Nasıl o kadar yükseğe sıçranır, bilir misiniz? Cevap basit: İyi sporcular, güçlü bacaklara sahip oldukları için o kadar yükseğe sıçrarlar. Ülke olarak sıçrama yüksekliğimizi artırmak için, bizim de ilgili kaslarımızı güçlendirmemiz gerekiyor. Nasıl mı? Gelin, birlikte bakalım.

Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınması, küresel rekabetçiliğin sağlanması ve sanayimizin yüksek katma değerli bir yapıya dönüşümü bir takım oyundur. Kuşkusuz, bu süreçte büyük şirketlerin payı tartışılmaz. Ancak, bu oyunda gerçek başarı, toplam faktör verimliliğini yükseltmektir. Bu noktada ise değer zincirinde ana sanayiler kadar ve hatta bazen onlardan da önemli bir “bacak” var: KOBİ’ler!.

Türkiye’nin daha yükseğe sıçraması için, “KOBİ bacağı” güçlendirmesi gerekiyor. Bu nedenle, TÜSİAD olarak biz de tüm çalışmalarımızı değer zincirinin tamamını ele alacak bir eksende yürütüyoruz. Henry Ford’un dediği gibi **“bir araya gelmenin başlangıç, bir arada kalabilmenin gelişim ve birlikte çalışmanın başarı”** olduğunu biliyoruz. Ana sanayi ve tedarik sanayindeki KOBİ’lerin birbirlerini güçlendirdiği bir ekosistemle başarının geleceğine inanıyoruz.

Bu anlayışla, geçtiğimiz Aralık ayında kamuoyu ile paylaştığımız “Türkiye’nin Sanayide Dijital Dönüşüm Yetkinliği” çalışmamızda ana sanayi kadar KOBİ’lerin yetkinliklerine de dikkat çekmiştik.

Yaptığımız anket çalışmasında, KOBİ'lerin hem üretimde mükemmeliyet prensiplerinde hem de dijital dönüşüm yetkinliği konusunda büyük şirketlerin gerisinde olduğunu üzülerek gözlemledik. Bu analizlerden yola çıkarak da Türkiye'nin orta gelir ve orta teknoloji tuzağından kurtulması için KOBİ'lerin dönüşmesinin kritik önemde olduğunu söyledik.

Değerli Dostlar,

KOBİ'lerin, yani "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler" in ismi küçük, ekonomiye katkıları ise çok büyüktür. Başka bir deyişle, Türkiye ekonomisinin başarısında, "küçük" işletmelerin "büyük" payı vardır.

Bugün sizlerle paylaşacağımız çalışmamız, bize KOBİ'lerin dönüşmesine yönelik değerlendirmelere ışık tutacak önemli veriler sağlıyor. Bu raporumuzda son on yılda hızla büyüyen ve büyük şirket statüsüne sıçrayan KOBİ'leri mercek altına aldık.

Malumun ilanını yapmış olacağım ama bu toplantıda özellikle vurgulamam gerekir: KOBİ'ler ekonomi ve istihdam açısından çok kıymetli. Rakamlarla söylemek gerekirse, ülkemizin de yer aldığı OECD bölgesinde KOBİ'ler;

- Şirketlerin yaklaşık %99'unu temsil ediyor.
- İstihdamın %70'ini,
- Yaratılan katma değer in ise yaklaşık %60'ını karşılıyor.

Ancak burada ilginç bir noktaya da değinmek zorundayım: Ülkemizde KOBİ'ler, toplam şirket sayısı içindeki pay ve istihdam oranı olarak OECD ortalamasının üzerindeyken, katma değer yaratma açısından maalesef daha düşük seviyede kalıyor.

Demek ki hala ciddi anlamda iyileştirmemiz gereken alanlar var... Ekonomik ve sosyal kalkınmanın dinamosu olacak, işgücü verimliliğini artırarak bir üst ölçek büyüklüğüne geçecek şirketlere ihtiyaç var... Türkiye sanayisi sıçrama yapmak için, antrenmanını KOBİ'lerle yapmalıdır. Çünkü, "Hazırlıklı olarak fırsatla karşılaşmak, şans dediğimiz sıçrama tahtasıdır."

Sevgili Konuklar,

KOBİ'ler, bir ülkenin kalkınmışlığının ve zenginliğinin göstergesidir. Çin'in ve dünyanın yükselen şirketi Alibaba'nın kurucusu Jack Ma'nın bir sözü var: "*Small is beautiful.*" Yani küçük olan güzeldir diyor sevgili Ma. Burada kast ettiği, boyutları gittikçe küçülen işlemciler ya da sensörler değil; ekonomilerin itici gücü olan KOBİ'ler.

Kuşkusuz, büyük ya da küçük fark etmeden tüm şirketlerin dinamik iş yapış biçimleri ve inovatif araçlarla değişime uyum sağlaması çok önemli. Yıkıcı inovasyon döneminde, şirketlerin başarısı ne kadar birikime sahip olduklarıyla değil, değişime ne kadar kolay uyum sağladıklarıyla ölçülüyor. Birçok başka çalışma da gösteriyor ki, küçük şirketler, özellikle dinamik, çevik ve inovatif iş yapma modellerine sahip olanlar, bu dönemde daha da avantajlı konumda oluyorlar.

Değerli Dostlar,

İşte bu tarz kısa ve orta dönemli değerlendirmeleri ülkemiz için yaparken, TÜSİAD olarak biz, girdi olabilecek çalışmalara katkı sağlamak hedefini güdüyoruz. Bu nedenle, ele almakta fayda gördüğümüz bu çalışmamızda da “KOBİ’lerin sıçramasını etkileyen faktörler neler; sıçramanın sürekliliği ve kalitesi nasıl?” gibi sorulara cevap aradık.

Birazdan raporun yazarları Sevgili İzak Hoca ve Ozan Hoca bize detaylı bir sunum yapacaklar. “Sıçrama” ile neyi kastediyoruz konusunu da açacaklar. Ben, konuşmamı fırsat bilerek Rapor’da dikkatimi çeken birkaç hususu vurgulamak istiyorum. TÜSİAD olarak son derece önem verdiğimiz bazı değerlendirmeleri de doğrulayan bu hususları çok kıymetli buluyorum:

- İhracat ve sıçrama süreci arasında çift yönlü ciddi bir ilişki var. Ancak; ihracatın kalitesinin ve yarattığı katma değer artırılması için, destek politikaları dahil ilave neler yapılabilir bakmamız lazım.
- Sıçrama yapan şirketler, diğerlerine göre daha “yaşlı”. Yani pazarda daha uzun süredir varlar. Ve de bu şirketler mali kaynaklara daha rahat erişebiliyorlar. Girişimciliğin, start-up’ların, çevikliğinin konuşulduğu bu dijital dönüşüm sürecinde genç ve dinamik işletmelerin mali desteklere ulaşması da önemli. Daha da önem olanı ise, bu desteklerin toplam etki ve verimi artırmayı hedefleyecek şekilde kullanılması ve kullandırılması.
- Özellikle ciro büyüklüğü açısından sıçrama yapma ile yüksek teknoloji sektörleri arasında da doğrudan bir ilişki var. Bunu bilgi temelli yatırımlar, inovasyon ve dijitalleşmenin büyümeye olumlu etkisi olarak yorumlamak son derece doğrudur. Bu analiz de TÜSİAD olarak sürekli yinelediğimiz Türkiye’nin yeni kalkınma hikayesinin 4. Sanayi Devrimi üzerinden yazılacağına adeta bir kanıttır.

Değerli Bakanım, Değerli Başkanlarım,

Tüm sanayi ve KOBİ bağlantılı çalışmalar gösteriyor ki KOBİ’lerin büyüme ve verimlilik dinamiklerini anlamak çok kritik. Politikaları ve programları sağlıklı analizler üzerine inşa etmek, kaynakların etkin kullanılması açısından önemli.

Ancak; KOBİ'ler ölçüğünde yatay ve dikey ekseninde yeterli derecede kapsamlı bir veri seti mevcut değil. Geleceği hedefleyen önemli kararların eşiğindediriz. Eşiği atlamak için önemli projeler çalışma programınızda yer alıyor. Bu konudaki ihtiyacı da bu toplantıyı fırsat bilerek aktarmak istedim.

Değerli Misafirler,

KOBİ'ler, sahip oldukları misyon açısından günümüzde olduğu kadar gelecekte de sahip oldukları önemi koruyacaklar. En başta söylediğim üzere, güçlü kasları olan sporcular, daha fazla güç üretirler ve daha yükseğe sıçarlar. Türkiye olarak yükseğe çıkmak ve orada kalmak için, kilit kaslarımız olan KOBİ'lerimizi güçlendireceğiz. "Doğru" olan budur. Ve bilirsiniz, maçlarda her zaman iyi oynayan kazanmaz ama uzun vadede mutlaka "doğru" oynayan kazanır.

Sözlerime son verirken, KOBİ Çalışma Grubumuza ve TÜSİAD'ın üniversitelerle işbirliğinin çok faydalı bir meyvesi olan Rekabet Forumu'na ve değerli akademisyenlerimiz İzak Atıyas ve Ozan Bakış'a teşekkür ediyorum. Bugünkü panelde bizlerle değerli düşüncelerini paylaşacak tüm panelistlerimize ayrıca çok teşekkür ediyorum.

Yeniden sayın Bakanımaya paylaştıkları değerli zaman ve bizler için çok önemli olan değerli katkıları için şükranlarımı iletiyorum. Bu panelin sonuçlarının ülkemizde sürdürülecek çalışmalara önemli girdiler sağlaması temennisiyle sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyor, verimli bir etkinlik olmasını diliyorum.